

Pozdrav: Zdravím vás apoštolským pozdravem: Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

Pís. : 346 (1) Bud' tobě sláva

Introit: Ž 33,12-15

Pís. : 118 (1+7-8) Ó chvalte laskavého Pána

Modlitba

Čtení: Est 2,5-18 Ester královnou

Pís. : 190 V své rozličné úzkosti

Text: Est 2,10

kázání

Pís. : 440 Ozvi se Pane můj

Oznámení

Přímluvná modlitba s Kyrie + Modlitba Páně

Poslání: Kol. 4,5-6

Požehnání: Ž 121

Pís. : 341 1+5-6 Veleben Bůh bud' jeho syn

Čtení: Est 2,5-18 Na hradě v Šúšanu byl jeden žid jménem Mordokaj, syn Jaíra, syna Šimeího, syna Kíšova, Benjamínec. Byl přestěhován z Jeruzaléma s přesídlenci, kteří byli přestěhováni spolu s judským králem Jekonjášem, kterého přestěhoval babylónský král Nebúkadnesar. Vychovával Hadasu neboli Esteru, dceru svého strýce, protože neměla otce ani matku. Byla to dívka krásné postavy a půvabného vzhledu. Po smrti jejího otce a její matky ji Mordokaj přijal za dceru. Když se rozhlásil králův výrok, totiž jeho zákon, a mnoho dívek bylo shromážděno na hradě v Šúšanu pod dohled Hegajův,

byla vzata i Ester do královského domu pod dohled Hegaje, strážce žen. Dívka se mu zalíbila a získala jeho náklonnost. Neprodleně jí poskytl náležitou péči i přiděly jídla. Přidělil jí též sedm vyhlédnutých dívek z královského domu a přemístil ji i její dívky do nejlepší části ženského domu. Ester neoznámila nic o svém lidu a o svém původu, protože jí Mordokaj přikázal, aby to neoznamovala. Mordokaj se denně procházel před nádvořím ženského domu, aby se dozvěděl, jak se Esterě daří a co se s ní děje. Na každou dívku přicházela řada, aby vešla ke králi Achašveróšovi, po uplynutí dvanácti měsíců, podle zákona pro ženy. Tak dlouho totiž trvaly přípravy: šest měsíců mazání myrhovým olejem a šest měsíců balzámy s ostatní náležitou ženskou péčí. Pak vcházela dívka ke králi. Vše, oč si řekla, jí bylo dáno, když měla z ženského domu vejít do domu krále. Za večera vešla a za jitra se vracela do druhého ženského domu pod dohled královského kleštěnce Šašgaze, strážce ženin. Ke králi už nevešla, ledaže by si ji král oblíbil; pak byla zavolána jmenovitě. Když přišla řada na Esteru, dceru Abíhajila, strýce Mordokajova, kterou Mordokaj přijal za dceru, aby vešla ke králi, nežádala nic, než co řekl královský kleštěnc Hegaj, strážce žen. A Ester získala přízeň všech, kdo ji spatřili. Tak byla Ester vzata ke králi Achašveróšovi do jeho královského domu desátého měsíce, to je měsíce tebetu, v sedmém roce jeho kralování. Král si Esteru zamiloval nade všechny ženy; získala jeho přízeň a náklonnost nade všechny panny. Na hlavu jí vložil královskou korunu a ustanovil ji královnou místo Vašti. Potom král uspořádal veliký hodokvas pro všechny své velmože a služebníky, hostinu k Esterině poctě. Poskytl také krajinám úlevy a udílel pocty, jak se sluší na krále.

Text kázání: Est 2,10 Ester neoznámila nic o svém lidu a o svém původu, protože jí Mordokaj přikázal, aby to neoznamovala. (svátek purim - veselý s jídlem a pitím a obdarováním druhých, leden nebo únor až březen)

Esteřin příběh je události lidského života, příběh poslušnosti a řekla bych ideální poslušnosti, která by se dala srovnávat i s poslušností Ježíše, protože Ester poslušností zachránila svůj lid. Jako královna se přimluvila u krále. Bylo to pro ni velmi nebezpečné, život ohrožující, riskantní jednání.

A přece je to jen obyčejný rozporuplný zápas o lidské poslání a místo v kosmu. Ester prostá židovská dívka se měla stát královnou.

Být **královnou znamená**, důležité postavení, slávu, pohodlí, bohatství, moc, ale také odpovědnost a nesvobodu - společenské a politické povinnosti, strach ze svévole silnějších a pro věřícího člověka také nebezpečí pro víru. Ester se stala královnou, byla to odměna a byla to i prohra, že se Ester stala královnou.

Král Achašvéroš vyhnal svou manželku **Vašti**, protože se mu nepodřídila a na jeho povel nepředvedla svou krásu opilým hostům. Zdá se nám, že když je to v bibli a Ester nastoupila po Vašti, že se Ester stala královnou, protože Vašti toho nebyla hodna, že Boží volba stála na straně židovské nevěsty, že Bůh už tímto způsobem myslel na svůj lid vydaný nebezpečí nepřátelského útoku.

Toto pochopení výkladu knihy Ester je jednoduché a nábožensky přehledné. Ale pro vnějšího pozorovatele je to jen příběh člověka, žádné spravedlivé Boží řízení.

Vašti byla zavržena, protože byla neposlušná. Ale byla snad neposlušná vůči Bohu? Ano, tvrdí její žalobci, když neposlouchá svého manžela neposlouchá samotného Boha.

Když si však přečteme co vlastně měla poslechnout, zjistíme, že jde jen o královu ješitnost, nešlo o pravdu a spravedlnost, které vyjadřují Boží nároky, ale jen o pochybné lidské řády. Vašti odmítla a nepřišla ukázat svou krásu opilým přátelům svého manžela. Vašti neposlechla krále, riskovala a doplatila na svou odvalu. Šlo o řády společnosti povýšené na řády Boží. Královi rádci ze strachu, aby i jejich manželky nevzaly rozum do hrsti a nevzbourili se, aby si ostatní ženy nevzaly příklad z Vašti, přiměli krále, aby potrestal královnu a vyhnal ji ze svého domu, aby už nebyla víc královnou.

Ale králi bylo bez královny smutno a chtěl svou ženu a tak mu jeho rádcové poradili, aby si vybral lepší královnu. Prostě a jednoduše, královská výměna manželek. Nejsté místo královny měla zaujmout jiná žena.

Král na radu svých rádců bral, lépe řečeno kradl svým poddaným krásné dívky a okupoval si je pro sebe, zbavil je tím možnosti se vdát a mít vlastní rodinu. Všechny dívky, které nebyly vybrány za královnu skončily v harému, tedy všechny, kromě jediné a třeba se ke králi už víckrát než jednou nedostaly. Tak nejistý osud čekal i na krásnou Ester. Mohla se dostat do harému a bylo by to možná chvíli příjemné, měla by všeho dost, ale přesto kruté vězení.

Ester měla štěstí, ve všem zlém co jí hrozilo v královském paláci jí padla do klína veliká možnost, **byla vybrána** za královnu. Byla vybrána, také proto, že utajila svůj původ!

Základem kázání je právě verš o tom, že utajila svůj původ. A možná, když pomíneme její tělesnou krásu, právě proto, že

král nevěděl o Esterině původu, byla vybrána. A já bych šla ještě dál a řekla bych, že byla vybrána právě proto, že šlo o původ, o pramen jejího života, o víru a to ze 3 důvodů.

1) Z pohledu nepřátel Izraele proto, že neřekla nic o své víře, nevěděli, co je zač - neznali její nebezpečný původ, nasadili si do kožichu veš!

2) Z pohledu věřících proto, že Bůh chtěl skrze ni zachránit svůj lid a

3) z pohledu ostatních proto, že byla krásná, měla vychování a laskavé srdce, uměla si získat sympatie.

A bylo to tak, víra Ester proměňovala a její krása pramenila také z jejího židovství. Dobře víme, co všechno určuje lidskou krásu a také to mělo zůstat pro začátek tajemstvím. proč se stala královnou. Ester neměla prozradit, co je zdrojem její krásy a teprve postupně se ukázalo, že její krása souvisí s její vírou, že ne lidé, ale Bůh si ji vybral a dal jí úkol.

Všechny ty body platí najednou, babylónský král si ji vzal za ženu a nevěděl, že je Židovka, Bůh o Ester věděl a měl pro ni úkol a Ester byla opravdu krásná. Všechny 3 důvody jsou pozadím skutečnosti, že se v biblické knize Ester slovně o Bohu vůbec nemluví a přitom je to sváteční svitek a čte se při bohoslužbách ve svátek purim.

Ester **neměla říkat**, že je židovka. Doporučil jí to její učitel a vychovatel. Bylo nebezpečné být Židem. První králův rádce Židy nenáviděl, byla to obezřetnost, nebo taktika? Na druhou stranu mohlo prozrazení původu Ester také ochránit a do paláce by nemusela a místo nasazení života by si mohla

poklidně žít svůj zbožný život. Možná je to jedno proč a z jakého důvodu měla Ester tajit svůj původ.

Dnes se z pohledu pravdivosti můžeme ptát, jestli to nebylo zbabělé, jestli vlastně svou víru nezapřela, jestli naopak neměla řádně a veřejně o své víře svědčit. Určitě by nás takové otázky dnes napadly, kdybychom podobný lidský příběh slyšeli ze současnosti.

Kdybychom chtěli tuto chvíli hodnotit, asi bychom se dostali jen k moralizování, ale když se této Esterině chvíli pokusíme porozumět, můžeme se dostat o kousek dál i ve svém vlastním přístupu k životu.

Ester byla dívka věřící v Hospodina, výjimečného neviditelného Boha Izraelců. Události, které ji potkaly přijímala tak jak přicházely, to byla její poslušnost, naslouchala Bohu. Její život je svědectvím lidského postoje, kdy není důležité nahlas provolávat své vyznání, ale v pravou chvíli se pravdivě zachovat. Jistě jsou chvíle, kdy je třeba nahlas vyznávat, ale jsou i takové časy, kdy je třeba rozpoznanou pravdu bez mluvení a zdůvodňování konat. A to je situace mnohých z nás dnes, kdy je ve společnosti tolik předsudků a kompromitujících kontextů z minulosti.

Zamlčení Esterina původu a její víry není jen obezřetností, ale vědomým postojem ke světu a pravdě. Je to otevřenost k přicházejícím věcem, je to přiznání naší nevědomosti, slabosti je to čekání na podanou Boží ruku. Takový postoj věřícího člověka je kus moderní civilní interpretace evangelia. Je to postoj, který je pro některé lidi zásadní.

K tomu je třeba dodat, že Ester nakonec riskovala své

postavení i život, že prozradila svou víru ve chvíli, kdy to bylo pro ni nejméně vhodné. Rozpoznala pravdu o ohrožení svého lidu i pravdu o sobě a Bůh se k ní přiznal.

Nebezpečí tohoto postoje, nenápadného čekání je, že bez hlasitého přiznání se k rozpoznané pravdě, k tomu jak rozumíme životu a jak prožíváme svou křesťanskou víru se dá žít celý život, nenápadně, skromě a jen vyhlížet a očekávat tu konečně pravou chvíli. Ale může se stát, že život uteče a člověk se s bolavou pravdou o své odpovědnosti a víře vůbec setkat nemusí a jeho slanost, myslím na Ježíšovo slovo, vy jste sůl země, tedy naše křesťanská slanost se vůbec neprojeví.

Naše nehotovost a neznalost toho jaký Bůh je a co máme právě udělat bude vyvážena jasným činem nebo slovem, když víme a uděláme co je třeba říci a udělat a my to velmi často víme, jen si nakonec málo troufáme. Víme třeba, že rasismus, šikana, nepřátelství k cizincům, pýcha nebo sobectví nepatří do lidských vztahů, poznáme kolem sebe křivdu, ale málo si troufáme.

Někdy je lépe nezačínat s tím, že jsem křesťan, člověk se dostane k ostatním lidem blíž, nejspíš se také víc zaplete do problémů světa. Jako Ester se zapletla, člověk se dostane do pout společnosti a uvolnit se z těchto pout může být daleko těžší než si s "jinými" lidmi vůbec nezačínat a žít raději stranou a poklidně.

Jenže, jestli máme být solí země, znamená to, že nemůžeme stát mimo a kdo má příležitost "se stát královnou"

má se jí stát. Nakažlivým svědectvím víry bude daleko více statečnost, soucit, milosrdenství, touha po spravedlnosti, pohostinství vůči běžencům nebo láska, která na nás "praskne", než mnohá hlasitá vyznání a evangelizace bez účinného konání.

Novozákonní paralelou a odpovědí na Esteřino zamlčení svého původu, tedy "obsahu", smyslu a lidského úkolu je sám Ježíš (Petrovo vyznání, Proměnění na hoře) - "nařídil učedníkům, aby nikomu neříkali, že je Mesiáš" Mt 16,20. A přece mnozí poznali, že Mesiáš je a zachraňuje ze smrti. Židé slavili tyto svátky půstem, dárky přátelům a chudým, pak symbolickým věšením a pálením panáka symbolizujícího zlého nenávistného Hamana, který chtěl nechat všechny Židy vyvraždit. S oslavou souviselo také veselí, při kterém se muži oblékají za ženy a ženy za muže. Zdá se, že už v dávných dobách nezáleželo na tom jestli je člověk mužem či ženou, ale jakou je osobností, jak si se svým životním úkolem poradí, jak je poslušný, jak slyší, naslouchá, svým možnostem a Boží lásce, jak důvěřuje Božímu zastání.

V Esteřině příběhu jsme zváni přijmout svůj život jako překvapení, jako Boží dar nám osobně a možnost osvědčit své lidství poznané v Kristu. Amen.